

bülten

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ AYLIK YAYIN ORGANI

❑ TMMOB İZMİR İL KOORDİNASYON KURULUNUN DÜZENLEDİĞİ İZMİR ÇEVRE SEMPOZYUMUNA TÜM ÜYELERİMİZ VE İZMİRLİLER DAVETLİ

❑ BELEDİYELERE ŞUBEMİZDEN HİZMET ÇAĞRISI

❑ ŞUBE KOORDİNASYON KURULU İLK TOPLANTISINI GENİŞ BİR KATILIMLA GERÇEKLEŞTİRDİ

❑ OTOMOTİV VE YAN SANAYİNDE YENİ GELİŞMELER, YENİ UMUTLAR PANELİ 1 HAZİRAN 1994 TARİHİNDE EBSO MECLİS SALONUNDA

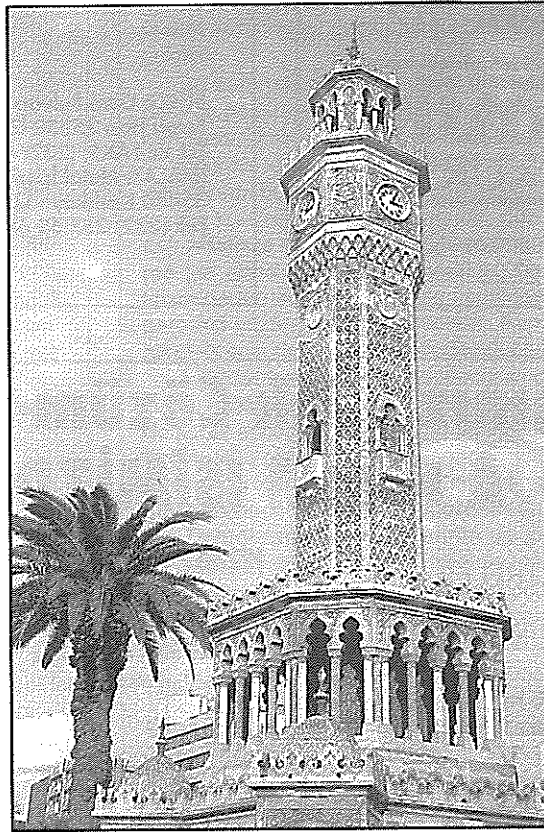
❑ YENİ DÖNEM İŞYERİ TEMSİLCİLERİMİZ BELİRLENDİ

❑ İZMİR VE ALIĞA'DA İŞGÜVENLİĞİ VE İŞÇİ SAĞLIĞI PANELİ YAPILDI

❑ PROF. DR TANER BERKSOY'UN KONFERANSINA ÜYELERİMİZDEN BÜYÜK İLGİ

❑ BİLGİLENDİRME TOPLANTISI : HIZ KONTROL SİSTEMLERİ 8 HAZİRAN 1994 ŞUBE LOKALİ

5 Haziran Dünya Çevre Gününde

Yeşiliyle,
Mavisiyle,
Kültürüyle,
Çağdaş,
Planlı,
Sağlıklı,
İZMİR
İçin...

İZMİR ÇEVRE SEMPOZYUMU

10-11 Haziran 1994
EBSO MECLİS SALONU
İZMİR

Dinamik Sürücü Kursu

Ücretsiz trafik eğitim seminerlerine devam ediyor.

*Bilinçli yaya ve sürücülerle
Sağlıklı ve güvenli bir trafik için
bir hafta değil bir yıl boyunca sizlerle*

Atatürk Cad. No: 422 Kat:3 Alsancak - İZMİR
Tel: 422 57 56 - 465 27 25

GÜVENÇ
METAL

GÜVENÇ METAL ENDÜSTRİ
Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi

- ÇELİK KONSTRÜKSİYON
- TANK, SİLO, BUNKER
- MAKİNA
- PASLANMAZ ÇELİK İMALATLAR
- PROSES BORU HATLARI
- POMPA TESİSLERİ
- İMALAT - MONTAJ - TAAHHÜT

BÜRO: Gazi Bulvarı 1364 Sokak No:14/405
Sema Han 35350 İZMİR
TEL ve FAKS: (232) 484 53 75
İMALAT: Metal İşleri Sanayi Sitesi 4. Sokak No.38
35470 Kısıkköy - İZMİR
Tel: (232) 257 52 68

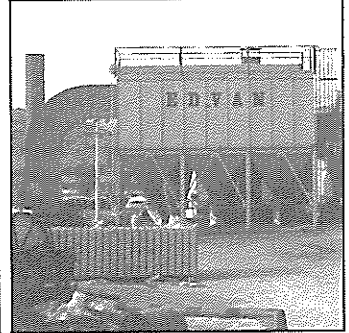
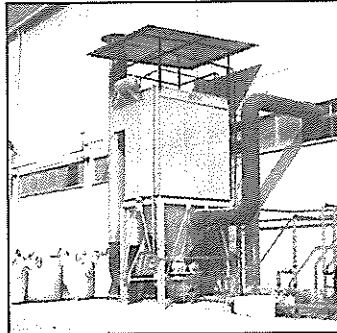
Tozlu Ortamınıza Tek Çözüm FİLTRE dir.

"O DA BİZİM İŞİMİZDİR"

- HÜCRELİ SİSTEM JET FİLTRELER,
- HÜCRELİ SİSTEM MEKANİK FİLTRELER,
- KAMLI SİSTEM MEKANİK FİLTRELER,
- BACA GAZI FİLTRELERİ,
- AÇIK TİP TORBALI FİLTRELER,
- SİKLONLAR,
- MULTİSİKLONLAR,
- YAŞ SİSTEM TOZ TUTUCULAR.

HİZMET VERDİĞİMİZ SEKTÖRLERDEN BAZILARI

- Çimento, Seramik, Fayans ve tuğla fabrikaları
- Mobilya, Kereste, Sunta, Kalem, Kağıt ve Ambalaj fabrikaları
- Demir, Çelik ve Döküm fabrikaları
- Yem, Gıda Maddesi ve Un fabrikaları
- Tekstil ve İplik fabrikaları
- Kimyasal üretim yapan Mamül ve Hammade fabrikaları
- Kömür, Maden ve Kireç ocakları
- Mühendislik, Tesisat ve taahhüt firmaları.

ED-VAN

VANTİLATÖR SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.

Merkez: 2629 Sok. No: 24 1.Sanayi Sitesi 35110 İZMİR Tel:(232) 433 78 33 - 457 37 05 Fax:(232) 433 78 28
İstanbul Büro: Perpa İş Merkezi Kat. 5 No: 249 Okmeydanı 80270 İSTANBUL Tel:(212) 222 13 23 Fax:(212) 222 13 24
Fabrika: Çikrikçi Köyü 10303 EDREMIT Tel:(266) 373 18 25 Fax:(266) 373 16 99

bülten

HAZİRAN 1994

Yıl: 8 Sayı:61

MMO İzmir Şubesi Adına Sahibi

Fasih KUTLUAY

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Kazım UMDULAR

Yayına Hazırlayan

Asuman KAYIRICI

Bülten Yayın Komisyonu:

Oğuz İNCEOĞLU

Fikret EKİCİ

Ali Doğan COŞGUN

Nilgün BAYDAN

Nilgün ATALAY

Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına, TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu karar verir. Yayımlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki sorumluluk ilanı veren kişi ve/veya kuruluşa aittir

Bülten'e gönderilen çeviri yazıların kaynağı mutlaka belirtilir.

Gönderilen yazılar, yazarlarına geri verilmez.

Dizgi ve Sayfa Düzeni:

AKAR TANITIM Tel: 441 69 47

Teknik Hazırlık ve Baskı:

Altındağ Matbaası Tel: 421 54 75

Yönetim Yeri:

Atatürk Cad. No:422 K: 5

35210 Alsancak / İZMİR

Tel: (232) 422 08 11-463 55 54

Fax: (232) 422 60 39

Baskı sayısı: 3800

1994 YILI REKLAM BEDELLERİ

Arka Kapak 5.000.000.-TL.

İç Kapaklar 3.500.000.-TL.

İç Sayfalar

Tam Sayfa 2.500.000.-TL.

1/2 Sayfa 1.300.000.- TL.

1/4 Sayfa 700.000.- TL.

Fiyatlara KDV eklenir

bülten'den

EKONOMİK VE SOSYAL BİR SINAV İÇİNDEYİZ

"5 Nisan Kararları"nın ikinci ayına girdiğimiz ve yaz sıcaklarının bastırıldığı bu günlerde "Ekonomik Kriz" in getirisi olumsuz sonuçlar da tüm sıklığıyla günlük yaşamımıza yansıyor.

5 Nisan Ekonomik İstikrar Programında yer alan "zam yağmuru" nun yarattığı olumsuz etkinin ötesinde bugüne dek açıklanan ekonomik istikrar programlarına göre bu programın en önemli ayırtedici özelliği; ülke ekonomisini uzun yıllar derinden etkileyecek, sanayii durma noktasına getirecek ve işsizlikle birlikte sosyal patlamalara yol açacak bir gelişme potansiyelini içinde barındırmasıdır.

Bu potansiyel tehlikeyi sadece psikolojik ortamın yarattığı bir gelişme olarak açıklamak mümkün değildir.

Bugün ülkemiz genelinde otomotiv ve yan sanayi alanından başlayarak, tekstil ve sanayinin diğer alanlarına sıçrayarak yayılan krizin benzer bir şekilde bölgemizde de yaşandığı gözlemlenmektedir.

Ülkemiz sanayinin bu krizden çıkışının küreselleşen dünya pazarına üretim yapmaktan geçtiği bugün herkesin üzerinde birleştiği temel bir gerçektir.

Bu anlamda bugüne dek korumacı politikaların arkasına sığınarak sadece iç pazara yönelik üretim yaparak ülke ekonomisine katkıda (!) bulunan sanayi kuruluşları bugün zorlu bir sınavla karşı karşıyadırlar.

Ülkemiz ekonomisinin lokomotifi niteliğindeki kamu ve özel sanayi kuruluşlarının bu sınavdan başarıyla çıkması gerekmektedir. Bu nedenle tüm sanayi kuruluşlarının gündeminde; **dünya pazarlarında rekabet edebilecek nitelikte modern üretim ve yönetim metodlarıyla yeniden yapılanma** yer almalıdır. Ancak böylelikle ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik krizin neden sonuç ilişkisinde sergilenen kamu açıklarının giderilmesinde gerçekçi çözümler üretilebilecektir. Ayrıca krizin nedenlerinden biri olan ithalat-ihracat dengesizliği giderilerek olumlu bir sonuca ulaşılabilecektir.

5 Nisan kararlarından şüphesiz en çok etkilenen kesim ücretli çalışanlardır. Krizin olumsuz sonuçlarının tekbaşına ücretli çalışanlara çıkarılması da kabul edilemez. Bunun için siyasal iktidarın ivedilikle vergi reformu, anti-tröst ve iş güvencesi konularında gerekli yasal düzenlemeleri gerçekleştirmesi gerekmektedir. Ayrıca ekonomik alanda alınacak bu kararların uygulanmasında **toplumsal mutabakatı** sağlayacak ortamlar yaratılması için **Demokratikleşme paketinin** de gerçekçi bir şekilde oluşturularak bir an önce yaşama geçirilmesi hedeflenmelidir.

Siyasal iktidar, ülkemiz insanını; potansiyel bir tehlikenin parçası olarak görmekten uzaklaşarak, **sosyal ve ekonomik gelişmenin yaratıcısı** olarak değerlendirecek bir yaklaşım içerisinde yasal düzenlemeleri hazırlamalıdır.

Şubemizin 25. Kuruluş Yılı Kutlama etkinlikleri çerçevesinde 17 Mayıs 1994'te Prof. Dr. Taner BERKSOY'un konuşmacı olarak katıldığı "Türkiye Ekonomisinde Kriz" konulu söyleşi ve 1 Haziran 1994 tarihinde Şubemiz ile EBSO'nun birlikte düzenlediği "Otomotiv ve Yan Sanayinde Yeni Gelişmeler, Yeni Umutlar" konulu panel, ülkemizde yaşanan krizin sorgulanmasına ve çıkış yollarının aranmasında iyi bir platform oluşturmuştur.

5 Haziran Dünya Çevre Günü:

Şubemiz sekreteryalığında 5 Haziran Dünya Çevre Günü etkinlikleri çerçevesinde TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kuruluna 10-11 Haziran 1994 tarihlerinde gerçekleştirilecek "İZMİR ÇEVRE SEMPOZYUMU" çağdaş, planlı ve sağlıklı bir İzmir için yürüttüğümüz çalışmaların devamı niteliğindedir.

Bu sempozyumda 27 Mart Yerel Seçimler sürecinde yine Şubemiz sekreteryalığında hazırlanarak "Çağdaş bir İzmir için" başlığı altında kamuoyuna sunulan görüş ve önerilerimizin seçimler sonrasında 5 yıl boyunca görev yapacak Belediye Başkanları ve ilgili kişi ve kuruluş temsilcileriyle bir tartışma ortamı yaratılması hedeflenmiştir.

Tüm üyelerimizi **"Yeşiliyle, mavisıyla, kültürüyle; çağdaş, planlı ve sağlıklı bir İZMİR İÇİN"** sempozyumuna katkı ve katılımında bulunmaya çağırıyoruz.

İZMİR ÇEVRE SEMPOZYUMU

Şubemiz Sekreteryalığında çalışmalarını yürütülen İzmir Çevre Sempozyumu 10-11 Haziran 1994 tarihlerinde EBSO Meclis Salonunda gerçekleştirilecek..

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu adına Şubemiz sekreteryalığında bir çevre sempozyumu düzenlenmesi kararlaştırıldı.

Çevre sorunları her geçen gün artan İzmir'de, bu sorunlara geniş bir platformda çözüm önerileri üretilmesine katkıda bulunmak amacıyla düzenlenen sempozyumda, TMMOB'ne bağlı Odaların üyeleri, Belediye Başkanları

ve Öğretim Üyeleri ile uzmanlar davet edildi.

Başta oda üyelerimiz olmak üzere sanayileşme sürecinde aktif rol oynayan mimar ve mühendislerin, çağımızın sorunu haline gelen "Çevre" konusunda duyarsız kalamayacağı gerçeğinden hareketle başlatılan çalışmalar, özelde içinde yaşadığımız kente, genelde ise "sağlıklı bir çevre için" üretilmesi gereken doğru politikaların oluşmasında katkı ve katılım sorumluluğunu yerine getirmeyi amaçlıyor.

Şubemiz çevre konulu etkinliklerine Temmuz ayında yapılacak planlanan bir mini sempozyumla devam etmeyi ve bu platformlarda üretilen çözüm önerilerini yetkili kurum ve kuruluşlara ulaştırarak, konunun takipçisi olmayı hedeflemektedir. Sempozyumun ayrıntılı programını Bültenimiz'in 6. sayfasında bulabilirsiniz.

İl, ilçe ve işyerlerinde

Temsilciliklerimiz belirleniyor

Şubemize bağlı il, ilçe ve işyeri temsilciliklerimiz ile MDB (Mesleki Denetim Büroları)daki görevlilerimiz, üyelerimizin eğilimleri doğrultusunda belirleniyor.

Şube çalışma programımız çerçevesinde hazırlanan bir çalışma takvimi ile İl, ilçe ve işyerlerinde Mayıs ayı içerisinde yapılan üye toplantılarıyla yeni şube görevlilerimiz belirlendi.

Salihli İlçe Temsilciliği Kuruldu

Salihli Mesleki Denetim Bürosu, Şube ziyaretimiz ve üye toplantısının ardından İlçe Temsilciliği'ne dönüştürüldü.

6 Mayıs 1994'de yapılan üye toplantısında ise üyelerimiz İdris BAYRAM, Sefa ÖZENİR, ve Ahmet DOĞAN Salihli İlçe temsilcilik Yürütme kurulu olarak belirlendi.

28 Nisan 1994 tarihinde Akhisar İlçesinde üyelerimizle yaptığımız toplantıda Akhisar'daki MDB örgütülüğünün İlçe Temsilciliği'ne dönüştürülmesi ve serbest çalışan üyelerimizin sorunlarının tartışıldı.

Ödemiş İlçesinde ise 17 Mart 1994 tarihinde yapılan toplantıda, Odanın Ödemiş ilçesindeki örgütülüğü tartışıldı ve üyelerimizin eğilimleri doğrultusunda MDB sorumluları olarak Bilal PEYNİRCİ, Nural GÜRBÜZ ve Necmettin İZLEYEN görevlendirildi.

Şubemiz ile üyelerimiz arasında iletişimin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi anlamında önemli bir işlevi olan işyeri temsilciliklerimizin üyelerimizin eğilimiyle belirlenmeye devam ediyor. Yeni işyeri temsilcilerimiz şu şekilde belirlendi: Ege Seramik: Mustafa AKDAĞ, Cengiz ŞENOL, Teba Günel: Kemal KILIÇ, M. Emin YALIN, DHMİ: Turgay AŞKIN, Kaplanin; Fatih UNLÜ, Meltem Soğutma: Sibel ALIŞ, Sibel ÇALIK, İZSU: Bahattin VARDAR, Kemal KURUL, İş Teftiş Grup Başkanlığı: Erol ALKIŞ, Zuhar ŞİMŞEK, Merlin GERİN; Barbaros CİHANĞİLİR, Mustafa KARAMAN, BMC: Neslihan KAYALAR, Cengiz BOZTAŞ, Ayhan ÖZDEMİR, Mehmet TÜRKER, Çağatay YILDIRIM, Köy Hizmetleri Müdürlüğü: Ali YAVAŞER, Halis AKIL, Ege Endüstri: Vehbi UÇAL, Fikret EKİCİ, İzmir Elektronik Sanayi: Melih ALTINTAŞ, Zeynep İNALKUŞ.

Şubemiz, belediyeler kanalıyla toplumun hizmetinde

✓ Yerel Yönetim Seçimlerinin ardından, Şube Yönetim Kurulu Üyelerimiz, Şubemiz etkinlik alanında bulunan il ve ilçelerde göreve yeni başlayan Belediye Başkanlarını ziyarete başladı.

Mesleğimizin uzmanlık alanına giren konularda verdığımız hizmetlerin bir dosya ile Belediye Başkanlarına sunulduğu ziyaretlerde, Şubemiz ve Belediyeler arasındaki kurumsal ilişkilerin toplum yararına pekiştirilerek sağlıklı bir yapının ortaya konması amaçlanmaktadır.

Bugüne dek Karşıyaka, Buca, Urla, Aliağa, Akhisar, Salihli, Turgutlu, Torbalı Belediye Başkanlarıyla görüşüldü ve bu süre içinde Aliağa Belediyesi ile inşaatı süren binalarda fenni mesuliyet denetimini öngören bir Protokol gerçekleştirildi.

Ayrıca TMMOB'ne bağlı Odaların İzmir Şubesi Yönetim Kurulu üyeleri İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Burhan Özfatura ile ortak bir toplantı gerçekleştirildi. Şubemiz, Büyükşehir Belediye Başkanına sunduğu dosyada, Gayri Sıhhi Müesseseler Yönetmeliğine ilişkin değişiklik önerilerini ve Makina Mühendisliği hizmetlerinin İzmir'de sürekliliğinin sağlanması konusunda taleplerini iletti.

Bunun yanı sıra, İZSU Genel Müdürlüğü ile "Su sаяaçlarının Yerleşimi ve Kanal Bağlantılarının Proje aşamasında kontrolünün aranması" konusunda bir Protokol yapılması prensipte kabul gördü.

Büyükşehir Belediye Başkanlığıyla yapılan görüşmede, Şube Tesisat Komisyonu üyelerimiz de hazır bulundu.

Makina Mühendisliği hizmetlerinin toplumda yaygınlaşması ve yerleşmesi için önemli bir kanal oluşturulan Belediyelerle Oda ilişkilerinin kurumsal niteliğinin giderek daha da geliştiğini görmenin sevincini tüm üyelerimizle paylaşıyoruz.

Şube Koordinasyon Kurulu çalışmalarına başladı

Şube çalışmalarını daha etkin ve geniş bir katılımı gerçekleştirme amacıyla, değişik birimlerde, komisyonlarda ve işyeri temsilcilerinde görev alan üyelerimizden oluşan Şube Koordinasyon Kurulu yeni dönem ilk toplantısını 12 Mayıs 1994'de Şubemiz Eğitim Merkezinde gerçekleştirdi.

Geniş katılımı gerçekleşen toplantının Başkanlığını Özan Parlar, Başkan Yardımcılığını Muzafer Ovaler ve Yazmanlığını Nilgün Baydan yaptılar. Şube Sekreteri Kazım Umdular tarafından üyelere sunulan 4 aylık çalışma raporunda, yeni dönemin ağırlıklı çalışmaları ve gerçekleştirilen etkinlikler hakkında bilgi verildi. Çalışma raporunun ve yeni 4 aylık çalışma planının değerlendirilmesinin yanısıra, 13-14-15 Mayıs tarihlerinde Ankara'da yapılacak TMMOB Genel Kurulu'na ilişkin Koordinasyon Kurulu üyelerinin görüş ve önerileri de alındı.

4 AYLIK ÇALIŞMA RAPORU

Şube Sekreteri Kazım Umdular, önceden yazılı olarak Koordinasyon Kurulu üyelerine ulaştırılan çalışma raporunu özetlerken, bu dönemde Şube çalışmaları içerisinde ağırlığın Oda Tüzük ve Yönetmelikleri üzerinde yoğunlaştığını, 20'ye yakın değişiklik önerisi yapıldığını bildirdi. Oda Genel Kurulunda bu önerilerin değerlendirilip çoğunluğunun yaşama geçirildiğini belirten UMDULAR, özellikle " yerinden yönetim" anlayışı doğrultusunda yapılan düzenlemelerin Oda örgütsel yapısının günün koşullarına uygun yeniden yapılandırılmasında önemli adımlar olduğunu vurguladı.

Umdular, ayrıca 27 Mart Yerel Seçimlerine yönelik çalışmalarda ve 5 Nisan Kararlarına ilişkin karşı görüşlerin oluşturulmasında Şubemizin öncülük ettiği çalışmalarda katkı koyan üyelere teşekkür ederek sözlerini noktaladı.

Şube Koordinasyon Kurulu ilk toplantısını yaptı

Üye Görüş ve Önerileri

Çalışma raporu konusunda söz alan üyemiz Haydar CEYLAN, asansör denetimleri konusunda yeni hazırlanacak olan yönetmeliğe müdahale etmek yolunda bir çalışma yapılmadığını söyledi ve konuya Elektrik Mühendislerinin hakim olduğunu belirtti. Bu konuda 1954'den 1994'e kadar Odanın eksikliği olduğunu kaydeden Ceylan konunun TMMOB Genel Kuruluna taşınmasını istedi. Ayrıca 3 ayda % 30 ekşigiyle gerçekleşen bütçenin de tatmin edici olmadığını kaydetti.

Bu eleştiri üzerine söz alan Özan Parlar, öncelikle asansörcü meslektaşların konuya sahip çıkması ve bir rapor hazırlaması gerektiğini söyledi ve böyle bir rapor olmadığı sürece konunun TMMOB Genel Kurulu'na da taşınma-

yacağı görüşünü dile getirdi.

Atıl Arsan, "Memleketin tersanelerine girilmiştir" diyerek başladığı konuşmasında günümüzde mühendislik mesleği açısından iyi noktalar yakalanabilecek bir durumda olduğunu, genç nüfusun ülkemiz için bir avantaj olduğunu, tesisat gibi konuların dışında enerji ile, asansör ile ve tüketicilerin yaşamı ile ilgilenecek makina mühendisliği cephesinin genişletilmesi gerektiğini söyledi.

Mustafa ÖZCAN, Lokalin bütçesi konusunda bilgi istedi. İrfan ŞEN ise, ülkemizin ekonomisi üzerine hazırladığı konuşmasında "esnek üretime" geçilebilecek bölge ve sanayi kollarının olduğunu, bunların değerlendirilmesi gerektiğini söyledi.

Soru ve eleştirileri yanıtlamak üzere yönetim kurulu adına söz alan Şube Sekreteri Kazım UMDULAR şunları söyledi:

"Lokal ve sürücü kursu bütçelerinde görünmeyen ve artı değer taşıyan bir çok etkinlik söz konusudur. Örneğin her ay Lokalizmizde 5-6 etkinlik düzenlenmekte ve bunlar için dışarıya ödemek zorunda kalacağımız salon kirası verilmemektedir. Sürücü kursunda ise fiyatlara yılda bir kez MEB'nin öngördüğü ölçüde zam yapılabilmektedir.

Kursumuz şu anda maksimum kapasitede çalışmaktadır. Şubemizin önemli gelir getirci etkinliklerinden kazancı-ış makinaları operatörü yetiştirme kursları da sürücü kursu tarafından düzenlenmektedir ve bu da bilançosunda yer almamaktadır.

Asansör çalışmalarında Oda etkinliğinin artırılmasında ve yasal düzenlemelere yansıtılmasında Asansör Komisyonuna önemli görevler düşüğünü dile getiren UMDULAR benzeri yasal düzenlemelerin sağlanması yolunda kamuoyu çalışmalarından örnekler verdi. Asansör Komisyonunda kendi uzmanlıklarından yola çıkarak örneklerde belirlenen şekilde çalışması halinde şube etkinliğinin artabileceğini belirtti.

Bu sırada söz alan Erol ERTAŞ, Odanın topluluğu ve sanayi kesimiyle daha iç içe olabilmesi açısından bir ön danışmanlık çalışması başlatılmasını önerdi.

Özcan Yurdalan, ilginç görüntüler eşliğinde Hindistan'ı anlattı

MERHABA HİNDİSTAN Şubemiz Lokalindeki etkinliklerimiz devam ediyor. 14 Mayıs 1994'de Özcan Yurdalan tarafından sunulan "Namaste Hindistan" (Merhaba Hindistan) konulu slayt gösterimi üyelerimizin katılımlarıyla, renkli bir söyleşi havasında geçti. Özcan Yurdalan'ın Hindistan'da çektiği ilginç görüntülerden oluşan slayt gösterimi sırasında, konuklarımızda özel Hindistan çayı ikramı da unutulmadı. Lokalizmizdeki etkinlikler önümüzdeki aylarda da artarak devam edecek. Üyelerimizden gördüğümüz destekle bu etkinliklerin daha düzeyli ve kalıcı olacağına inanıyor, gösterilen ilgiye teşekkür ediyoruz.

Ege Bölgesi Sanayisi'nin dünü, bugünü, geleceği

Şubemizin 25. Kuruluş Yılı Etkinlikleri çerçevesinde düzenlenen "Ege Bölgesi sanayisinin Dünü, Bugünü ve Geleceği" konulu panel 29 Nisan 1994 günü EBSO Meclis Salonu'nda yapıldı.

Şubemiz kuruluşunun 25. yılını kutlarken düzenlediği etkinliklerin içeriğini mesleğimizin sanayileşme sürecindeki önemli sorumluluğu ve konumu doğrultusunda oluşturuyor. Ege Bölgesi sanayisinin tartışıldığı geniş bir platformu oluşturmak amacıyla düzenlenen panel de bu anlamda önem taşıyan ve Sanayi kongresinin bir ön çalışması niteliğine bürünen etkinlik olarak gerçekleştirildi.

Şubemiz Kurucu Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem BULGUN'un yönettiği panele, Şinasi ERTAN (EBSO Meclis Başkanı) Aşkın YILMAZ (Raks Ev A.Ş. Genel Müdürü), Şener MUTER (Cevher Makina A.Ş. Genel Müdürü), Ali Nail KUBALI (Vestel Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı), Teoman BAYGAN (Teba Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı) ve Atilla TÜRKÖZ (MMO İzmir Şb. Yönetim Kurulu Üyesi) konuşmacı olarak katıldılar.

Şube Başkanı Fasih KUTLUAY yaptığı açılış konuşmasında "5 Nisan Ekonomik İstikrar Programı'nın tartışıldığı bugünlerde düzenlenen panel, paketin bölgemizdeki sanayiye etkilerinin ele alınması ortamını yaratmıştır. Ayrıca bu panel, Odamızca 2 yılda bir ulusal düzeyde yapılan "Sanayi Kongresi" öncesinde bir ön çalışma niteliğindedir. Bu dönem gerçekleştirilecek kongrenin ana temasının oluşturulmasına da katkı sağlayacaktır" dedi.

Ekrem BULGUN konuşmasında İzmir'de odanın ilk kurulduğu yılda 100 kadar üyeye kayıt yaptırabildiğini, bugün bu sayının 3500'ü aştığını söyledi ve şunları dile getirdi;

"Makina mühendisinin çalıştığı bir işletmede yanlışlar azalır, kalite artar. Şubemiz, kuruluşundan bu yana

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis salonunda yapılan panel ilgi ile izlendi.

bölgemizdeki belediyelerle ve diğer özel ve kamu kuruluşlarıyla yaptığı işbirliği ve etkinliklerle halkımıza büyük faydalar sağlamıştır. Bu nedenle bugünkü paneli hazırlayan Şube Yönetim Kurulu'na huzurunuzda teşekkür eder saygılar sunarım."

Panelistlerden ilk konuşmayı EBSO Meclis Başkanı Şinasi ERTAN yaptı. ERTAN, konuyla ilgili konuşmasında şu görüşlere yer verdi:

"Türkiye ekonomisi zor bir dönemden geçmektedir. Ege Bölgesi bereketli toprakları ile tarım ürünlerinde ihracatçı bir bölgedir. Tarım ihracatımızın % 40'ını bu bölge yapıyor. Bu nedenle bölgede başlayan sanayi de tarıma dayalı gıda ve tekstil sanayi oluyor. 50'lerin iktidar partisi sanayileşme hareketini hızlandıran önemli kararlar almıştır. Bu çerçevede İzmir'de atılımlar gerçekleştirildi. O yıllarda Ege Bölgesi Türkiye Sanayisi içerisinde % 20'lik paya sahipti. Ancak onu takip eden 60'lı ve 70'li yıllarda Marmara Bölgesi büyük bir çekim alanı oldu. Ve bugün Türkiye sanayisinin % 50'sini temsil eder hale geldi.

MC hükümetleri olan 70'li yılları Ege çok sorunlu yaşadı. Ancak bugünkü sıkıntılar, o yıllara rahmet okutacak durumdadır.

En son verilere göre Ege Bölgesi Sanayi Odamızın temsil ettiği imalat

sanayiinde bölgenin payı % 12'lere gerilemiş bulunmaktadır. Sanayii bölgeye çekmek için büyük uğraş veriyoruz. Ancak maalesef bölgede altyapı çok yetersiz Bir Aydın-İzmir otoyolu bile hala bitemedi. Altyapı olmadığı sürece ne yerli ne yabancı sermayenin bölgeye bizim arzu ettiğimiz ağırlıkta girmesi mümkün değildir. Bu nedenle Ege'de öncelikle altyapı (otoyollara) ve enerji sorununa büyük önem verilmelidir."

Ekonomik Çöküntü Yaşanıyor!

Panelin ikinci konuşmacısı Vestel Yön. Kur. Bşk. Dr. Ali Nail KUBALI, şu görüşleri dile getirdi; Türkiye'de müthiş bir ekonomik çöküntü yaşanıyor. Böylesi bir koşulda, Türkiye ekonomisini mi, İzmir ekonomisini mi konuşayım diye tereddüt ediyorum. Şinasi beyin söylediklerini tamamlayacağı inancıyla Ege ekonomisi konusunda şunları ifade etmek isterim; 80'li yıllarda biz Ege'li her zaman gibi İstanbul'a göre düşüncelerimizi daha açık, net ve sertçe söylüyorduk. Dikkat edin bu politikalar Türkiye'yi kötü yerlere getirebilir di-yorduk. Tabii Ankara'yı kızdırıyorduk.

90'lı yıllarda EBSO Başkanı Uğur Yüce ile ekonomik dış ilişkiler konseyi kuruldu. İlk yatırımların yavaşladığı bu dönemde Türkiye'ye artarak gelen

yabancı sermayeden bölgemize pay alabilir miyiz ve buna yönelik bir program yapabilir miyiz düşüncesi ile kurulan bu konsey ortaya bir program çıkardı.

Benim önerilerimin de yer aldığı programda bir de eylem planı vardı. Davos'ta düzenlenen sempozyumda ilk defa Türkiye'den bir bölge kendisini tanıtmaya çıkacaktı. Toplantılara katıldık. Daha sonra sayın ERTAN'ın önerisi ile "Ege Ekonomisini geliştirme vakfı doğdu. EGEV. Başkan Yardımcısı da ben oldum. Amacımız Ege'yi dünyaya tanıtmak ve yabancı sermayenin yatırım yapmasını sağlamak. Yetersiz bütçemizi geliştirmek için Avrupa Topluluğunun bir ajansı ile bağlantı kurduk. İlk temaslar gerçekleşti. Ege'de pek tanınmayan bu vakıf, yeni yönetimiyle çalışmalarını, kaynaklarını da geliştirerek sürdürülebilirse çok yararlı olacaktır, inanıyorum."

Bölgemiz Yeterli Potansiyele Sahiptir

Raks Ev A.Ş. Genel Müdürü Aşkın YILMAZ Ege Bölgesi Sanayisi ile ilgili görüşlerini özetle şöyle dile getirdi:

"Mensubu olduğum Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesinin 25. yılı nedeniyle düzenlenen böylesine anlamlı bir panele katılmaktan onur duyuyorum. Elimdeki rapor, Ege Bölgesi sanayisinin çok güzel bir kronolojik değerlendirmesini yapmakta. İncelediğimizde bugün neden buradayız sorusunu daha bir net sorma imkanına sahibiz. İzmir sanayii, ülke sanayi ile kıyaslandığında oransal olarak çok üst noktalardan bugünkü noktalara gelişini acı ile izlemekteyiz. Aslında Ege Bölgesinin alt yapısı ve kültürel değerleri bu geriliğe izin verecek yapıda değil. Türkiye'de ilk yabancı sanayi yatırımları Ege'de yapılmıştır. Sağlıklı bir başlangıcı var.

Ege Bölgesi sanayileşme sürecinde İzmir ile İzmir dışındaki interlandı birbirinden ayırmak lazım. Bu ikisi arasında farklı yaklaşımlar var. İzmir dışında oluşan sanayi interlandı yöresel ve o bölgenin tarımsal ürünlerinin sınai ürünlerine dönüştürüldüğü biçiminde geliyor.

Ege Bölgesi son yıllarda kamudan beklediği desteği görememiştir. Aliağa ve Petkim dışında 50'den sonraki dönemde bölgeye önemli bir kamu yatırımı olmamıştır. Ancak ülkemizde önemli bir yetişmiş insangücü potansiyeli oluşuyor. Bu umut verici

bir olaydır."

Para Ülkemizde İyi Kullanılmıyor

Cevher Makina A.Ş. Genel Müdürü Şener MUTER şu görüşleri dile getirdi:

"Ege'de var olan otomotiv yan sanayi, otomotiv sanayini besleyen ve son yıllarda da ihracata dönen bir sektör konumunda. Ancak bu sanayinin sorunları var.

EBSO'nun 4000 firma ile yaptığı bir araştırmada, sanayinin % 69'unun sermayesi 50 milyondan daha aşağı. Demek ki daha sermaye yapısı oluşmamış. DİE'nin araştırmalarına göre ise ülkemizde son 7 yılda sanayi kuruluşlarındaki artış % 7, ticari kuruluşlarda ise bu oran % 25.8 oranındadır. Daha doğrusu sanayi aslında artmıyor, ayakta durmaya çalışıyor.

Ege sanayini oluşturan firmaların % 79'u 10 yılın üzerinde geçmişe sahip. 20 yılın üzerinde olanlar ise % 35 oranında. Bu önemli bir kayıt, çünkü biliyorsunuz sanayi yaşı 20'yi aşan ülkeler harikalar yaratabiliyorlar.

Türkiye'de araştırma geliştirme çalışmaları kişi başına 25 dolar. Bu rakam Almanya'da 700, İspanya ve İrlanda'da 100 dolar. Bizde araştırma geliştirme çok zayıf. Bölgemizdeki firmaların % 46'sının kalite belgesi yok.

Malefsef parının iyi değerlendirilmediği bir ülkede yaşıyoruz. Bugün teknoloji ön planda, para kazanmak için teknolojiye iyi kanallı olmak lazım. Ege'nin özellikle uluslararası yatırımlara ihtiyacı var. Bugün Ege'de iç pazar için yatırım yapılmaması gerekir.

Türk yöneticileri hakkında yabancı kaynaklardan birinden aldığım araştırma sonuçları ise şöyle; Türk yöneticilerin zayıf noktaları: 1- Yaratıcılıkları yok 2- Kötü zamanlama yapıyorlar 3- Bilgi alma yöntemleri zayıf 4- Hızlı okuyamıyorlar 5- Sorumluluk bilinci yok 6- Hafızaları zayıf 7- Konuşma yetenekleri yok 8- Hayat görüşleri zayıf 9- Çok stresliler 10- Olayları birbirine bağlayamıyorlar."

Pazar En Önemli Sorun

Teba Yönetim Kurulu Başkanı Teoman BAYGAN, panelde, İzmir'in çok bölgeci bir yapısı olduğunu belirterek başladığı sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bölgecilik artık tümüyle geçerliliğini yitirdi. Artık dünya küçüldü, globalleşen dünyada sanayileşmenin birinci sorunu pazardır. Ege sanayini

de bu anlayışla yetiştirmek lazımdır. Kalkınma için yabancı sermayeden tabii ki istifade edeceksiniz. Ancak siz ülke olarak, millet olarak konuya sahip çıkmayıp sadece dışarıdan gelecek insanlara bunu yüklemeye kalkışsanız işin kolayına kaçmış olursunuz ve başarınız asla istediğiniz düzeyde olmaz.

Bu nedenle tam dünya ekolünü kavrayacak tahsiliyle, tahsilden sonra stajıyla gençlerimizi yetiştirmemiz Ege Bölgesi sanayisi için gereklidir. Türkiye'nin ekonomik sıkıntısının temelinde 1980'lerden beri sanayileşmede yetersiz kalışı ve siyasilerin gerekli anlayışı göstermeyerek Türkiye'yi sanayileşmenin içine almayışındır."

Vergi Reformu Ve Verimlilik

Şube Yönetim Kurulu Üyesi Atilla TÜRKÖZ; "Biz acaba gerçekten sanayileşmek istiyor muyuz?" sorusuyla başladığı konuşmasında özetle şunları ifade etti:

"Kesinlikle sanayi. Türkiye'nin bugün üretime ihtiyacı var. Sanayi yatırımları için makro ekonomik bir strateji konmalıdır.

Bugün çalışan kesim % 22 pay alıyor, % 55 vergi veriyor. Bu bir adaletsizliktir. Bugün sanayici önemli bir vergi dilimi veriyor ama vergilenmeyen bir takım gelirler var. Türkiye'de güçlü bir devlet istiyorsak, istikrarı sağlayacak temel unsur "kasanın sağlam olmasıdır." O nedenle vergi reformunun masaya getirilmesi gereklidir.

İkincisi ise verimlilik. Hiç bir mühendis verimsizliği savunamaz. Kamuya ait ekonomik birimler tek tek ele alınarak verimli çalışmaları sağlanmalıdır.

Yaratıcı insan gücü olmasa olmaz bir diğer koşuldur ve bu güç kurumsal yapılar içinde gelişir. Bir ülkenin Ar-Ge'si yoksa, orada bir şey yaratılamaz. Serbest rekabetçi bir ortamın bulunması da sanayi gelişmesi için olmasa olmaz koşuldur.

NOT: Panelde dile getirilen görüşlerin bir kısmına burada yer verilebilir. Üyelerimiz isterlerse panelin çözümlenmiş tam metnini Şubemizden edinebilirler.

**Başvuru: Asuman Kayırcı
Tel: 422 08 11**

İşçi Sağlığı ve İş güvenliğine aldırın yok

● Şubemizce 7 Mayıs 1994 tarihinde Tabip Odası Konferans Salonu'nda düzenlenen "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Paneli", konuya toplumca duyarsızlığımızın örneğini sergiledi.

Şubemiz işçi sağlığı ve iş güvenliği haftası nedeniyle bir eğitim semineri ve takibinde de konuyla ilgili bir panel düzenledi. Ancak başvurunun üç kişi ile kaldığı seminer iptal edilirken panele de katılımın çok yetersiz kaldığı gözlemlendi. Şubemizin bir ay öncesinden hazırlayıp geniş çapta duyurduğu bu etkinliğe katılımın gerçekleşmemesi bir ölçüde ülkemizde yaşanan ekonomik koşulların firmalarda tüm eğitim harcamalarının en aza indirilmesi şeklinde açıklanabilirken, paneli izlemeye gelenlerin de o ölçüde az olmasının tek nedeninin "ekonomik" olamayacağı kanısı güçlendi.

Bu nedenle konuşmacılar panelin asıl konusuna girmeden önce katılım ve ilginin neden bu kadar düşük olduğunu tartışmaya açtılar.

İş Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı Erol Alkış'ın konuya getirdiği yaklaşım şöyle:

"İlgi giderek düştü. İlk yıllarda konuyla ilgili bir atılım beklentisi vardı. Ne yazık ki gerçekleşmedi. 8 yıldır hafta düzenlemekten başka bir değişiklik yok, Havesler kırıldı. Haftaları kutlamaya devam edelim ancak bunun da artık ulusal bir sorun olduğunu kabul edip, devletin tek başına çözemeyeceğini bilelim. İlgili tüm kesimler kararlılıkla biraraya gelmeli. İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda ulusal bir politika tesbit edilmelidir.

İş güvenliğine Sendikalar sahip çıkmalı

EBSO Temsilcisi olarak panele katılan Makina Y. Mühendisi Kemal GÜLTAY, panele konuşmacı olarak çağırılan sendika temsilcilerinin katılmamasının düşündürücü olduğunu belirterek, "Konu esas itibarıyla çalışan kesimi ve onun temsilcilerini ilgilendirmektedir. Sendikaların herkesten önce sahip çıkmaları gereken işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda bu ilgisizlik düşündürücüdür." dedi. Gültay sözlerine şöyle devam etti:

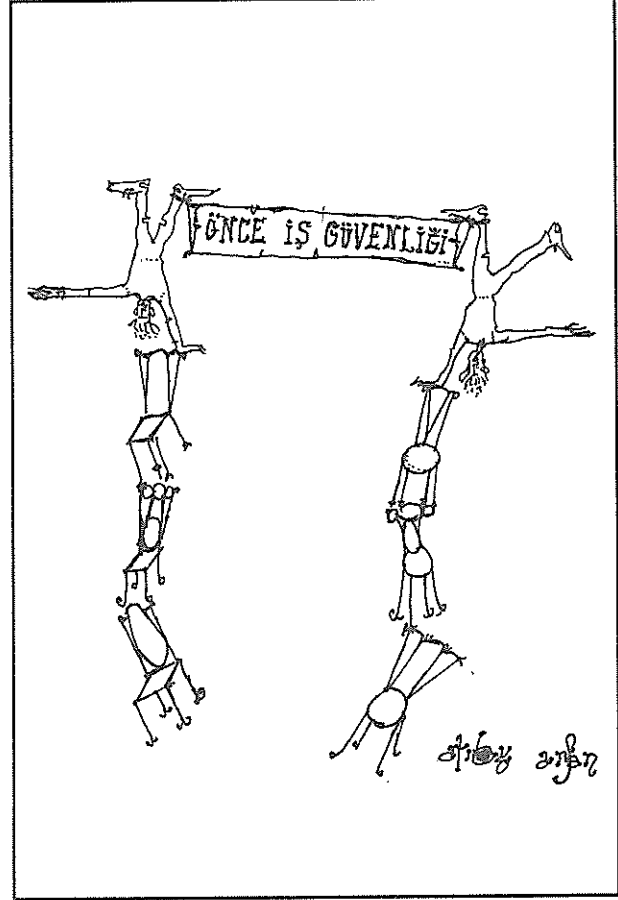
"Ülkemizde meydana gelen iş kazalarının % 2'si önlenemez nitelikteki kazalardır. % 50'si kolayca önenebilir, % 48'i ise yalnız işverenin alacağı önlemlerle engellenebilir nitelik taşımaktadır. 1-50 işçi çalıştıran işyerleri, toplam işyeri sayısı içinde % 46'lık bir oranı oluşturmaktadır. % 50-58 dolayında iş kazası ise bu işyerlerinde meydana gelmektedir. Büyük sanayi kuruluşları konuya hem kaynak hem zaman ayırırlar. Ancak % 46'yı oluşturan küçük sayılabilecek işletmelerde ciddi bir önlem alınmadığı ortaya çıkmaktadır."

12 Eylül'ün uygulamaları

Avukat Erol Özcan, hafta düzenlemekle yasak savulduğunu vurguladı ve 12 Eylül'ün çalışma yaşamına getirdiği antidemokratik uygulamaların kanıksanmış hale geldiğini söyledi. İş güvenliği konusunda yasaların ciddi bir yaptırım getirmediklerini bu nedenle "tavsiye" niteliğinden öteye geçemediğini belirten Av. Özcan, 350 müfettişten Türkiye çapında bir denetleme beklenemeyeceğini kaydetti.

Dr. Zafer Şişli ise; SSK istatistiklerinin ülkemizdeki iş kazaları konusunda kesinlikle sağlıklı veriler sunmadığını bildirdi. "25 yılda 26 işkolunda sadece 16 meslek hastalığı tesbit edebilen SSK'nın meslek hastalıkları konusunda ciddi hiçbir çalışması yoktur" diyen Zafer Şişli, ülkemizde meslek hastalıkları ihtisas hastanesinin bulunmamasının da büyük eksiklik olduğunu vurguladı.

İşçi Sağlığı Derneği Başkanı Refik UĞUR ise, kapitalist sistemin işçi sağlığı konusunu çözemeyeceğini, konuya öncelikle işçilerin sahip çıkması gerektiğini bildirdi.

Katılımcılar ortak bir dilek olarak, benzer bir organizasyonun daha etkin ve büyük çapta gündeme getirilmesi gerektiğinde birleştiler.

Şubemiz katkıları ile Aliğa'da "İş Güvenliği Paneli"

Bölgemizin sanayi ağırlıklı ilçesi olan Aliğa'da SHP İlçe Örgütü İşçi Komisyonu tarafından "İşçi Sağlığı Ve İş Güvenliği Paneli" düzenlendi. Şubemizden konu ile ilgili teknik görevli Özcan AVCI panele konuşmacı olarak katıldı.

Paneli Petrol İş Aliğa Şb. Başkanı Mustafa Öztaşkın yönetti. Panelist olarak, Av. Erol Özcan, Dr. Halil Erol, Dr. Necmettin Erkan da uzmanlık alanlarına giren yanı sıra işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda bilgi verdiler.

Ülkemizin işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından bulunduğu acı durumu istatistik rakamlarıyla ortaya koyan Özcan Avcı, sanayileşme sürecinde işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunun ülkemizde önemli bir çalışma sorunu oluşturduğunu, her yıl 1500 çalışanın iş kazalarında yaşamını yitirdiği ve 3500'ü aşan sayıda sakatlanma gündeme geldiğini vurguladı. Odamızın iş güvenliği ve sağlığı konusunda yaptığı önemli çalışmalarından örnekler verdi.

Türkiye "açık işsizlikle karşı karşıya"

□ Marmara Üniversitesi İngilizce İktisat Bölüm Başkanı Prof. Dr. TANER-BERKSOY, 17 Mayıs 1994'de Şubemiz Lokalinde "Türkiye Ekonomisinde Kriz" konulu bir konferans verdi.

Prof. Dr. Taner BERKSOY, Şubemiz lokalinde verdiği ve 80'e yakın üyemizin ilgiyle izlediği "Türkiye Ekonomisinde Kriz" konulu konferansında, ülkemizin 2 yıl içinde, bugüne kadar yaşamadığı denli ağır ekonomik olgularla karşı karşıya kalacağını söyledi.

"Açık işsizlik tehlikesinin" kapımızda olduğunu belirten Prof. Dr. BERKSOY, konusunda uzman profesyonellerin de bu olumsuz gelişmeden kurtulamayacağını ve "profesyonel işsizliğin" ilk kez ülke gündemine gireceğini vurguladı. BERKSOY konuşmasında özellikle şunları dile getirdi:

"Ülkemizde yaşanan ekonomik kriz kesinlikle "psikolojik" değildir. Son derece net ekonomik temelleri vardır. Özellikle bunu açık şekilde idrak ve kabul etmeliyiz.

Dünyadaki ekonomik gelişmelerin bulunduğu nokta; "Globleleşme" ya da Türkçeleştirilmiş ifadesiyle "küreselleşme"; teknolojik gelişme dışındaki rekabet ve finansmanın sınır tanımaz hale gelmesinin bir özeti. Küreselleşme, paranın, yatırımın, üretimin ve pazarlamanın bir merkezden yönetilmek kaydıyla, hiç bir sınır tanımaksızın, üzerinde yaşadığımız küreye yayılmasıdır. Bunu gerçekleştirebilmek için, şu üç özelliğe sahip olmak gerekir;

- 1- Gelişmiş teknoloji ile süratli ve ucuz haberleşme
- 2- Hızlı, ucuz taşımacılık
- 3- Üretim sürecinde, süreçleri parçalayabilecek bir teknolojiye sahip olmak.

"Bu şu demektir; emek yoğun süreçleri, emeğin ucuz olduğu; teknoloji yoğun süreçleri, teknolojinin gelişmiş, ucuz ve optimum maliyette olduğu yerlerde gerçekleştirmek. Montajı en uygun yerde yapıp, pazara en hızlı bir şekilde ulaştırabilmek.

Krizi anlayıp açıklayabilmek için, tarihsel olarak geriye dönüp dünyaya bakmak gerekiyor. 70'lerde yaşanan petrol kriziyle birlikte, dünya ekonomisi kendisine yeni bir akış yolu aramak zorunda kalmıştır. Batıda buna bulunan formül, ekonomide verimliliği artırmak, talebi kontrol ederek canlandırmak dolayısıyla ekonomiyi rekabete açmak oldu. Ve bu Avrupa'da başarılı.

Bunun sonucu uluslararası piyasada dışı rekabet, finansmanda özgürlük, yatırımların yer değiştirmesi şeklinde görüldü. İşte küreselleşme bu sürecin bir sonucudur ve artık yasaklarınızı uygulayamayacak hale gelmenizi dayatmaktadır. Dünyada oyunun

kuralları böylece değişmiş oldu. Bu durumda ya oyunu kurallarına göre oynayacaksınız ya da ben oynamıyorum diyeceksiniz. Ben oynamıyorum demek gibi bir şansınız da yok. Çünkü, dünyadaki ülkeler sınıflaması da bu arada değişmiştir.

1. lig. ülkeler: Teknolojisi gelişmiş, sanayileşmiş ülkeler

2. lig. ülkeler: Teknoloji ve sanayileşmede gelişmeye ve 1.lige çıkmaya aday ülkeler

3. lig. ülkeler: 21. yüzyılın paryaları olmaya aday ülkeler.

İşte, eğer oyunu oynamıyorum, ya da kurallarına göre oynamıyorum dediğiniz an 3. ligdesiniz ve dünyanın paryalığına aday-sınız demektir.

80'lerde Türkiye'de 24 Ocak kararlarıyla sürece uyum sağlama çabası başlamıştır. Tercih dışarıya açılma yönünde yapılmış ve TL. konvertibl hale getirilmiştir. Ancak, bu konvertibilite gerçekte pratiği olmayan, kağıt üzerinde bir uygulama olarak kalmıştır. Bu arada "zengin insanların elinde ne kadar para kalırsa bunlar, o kadar tasarruf eder, dolayısıyla yatırım yapar" düşüncesinden hareket edilmiş ve bir vergi reformu gerçekleştirilmiştir." Buna o zamanlar biz de inandık, hatta destekledik. Piyasa sıcak para doldu, döviz arttı. Sonuç:

Buna karşılık; yatırımlar geriledi.

Kamu açıkları müthiş arttı.

Finansman problemi başgösterdi. Bu sefer iki seçenekle karşı karşıya kaldı.

1- Ya merkez bankası para basacak.

2- Ya da iç borçlanma yapılacak.

Dünyada bu işler borçlanmayla yapıyor diyerek biz de bu yolu seçtik. Bu sefer faiz tirmanışa geçti. Öteki taraftan kurun üzerine oturuldu. (Ancak 88'de kurun üzerine oturulmasına bir tepki geldi.) 1988 ve 89'dan itibaren de oyunun kurallarından vazgeçmeye başladık. Para girdiği için herkes memnundu. İthal mal bolladı. Dışarıdaki mal ucuz, içerideki mal pahalı oldu. 92'de ekonomi hızla büyüdü. 1993'de iç borçlanmanın cazibesıyla mevduat bankadan kaçtı, hazinenin verdiği (faiz) akiti borsa emdi ve borsada müthiş bir canlanma oldu. Öyle ki geçen yıl (1993) de dünyadaki borsalar arasında birinciydik. Bu süre içinde üretimdeki % 7'lik artışa karşın tüketim % 13.3 arttı. İthalat artarken ihracatımız durdu.

Eylül'de kredi kuruluşları, TL'yi olması gerekenin üzerinde değerli buldukları için bizi uyardılar. Bu arada Borsa doydur ve emme işlemini yapamadı.

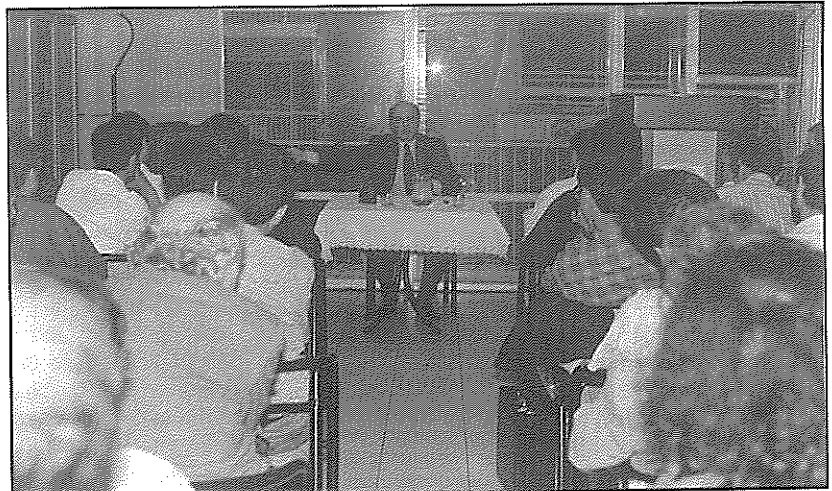
Ocak ayında krizi çözme şansı vardı. Ancak sistematik bir politikayla yaklaşmadığı ve halife alındığı için durum kötüledi. 2.5 aydır ekonomiyi Merkez Bankası yönetmektedir. Bu kesinlikle olmaması gereken çok büyük bir yanlışlıktır. Seçimlerden önceki 3.5 ay içinde ise işadamlarından hiç bir tepki gelmemiş ve "seçim ekonomisi" tüm görkemiyle yaşanmıştır.

Şu anda ise 140 km. hız ile giden bir araç 10 metrede durdurmak istenmektedir. Bu frende ön camdan epeyce çok sayıda dışarıya fırlayacak vardır. Bu yıl "0"ın altında bir büyüme hızı olması bekleniyor. Dış pazarda iş yapanların dışında kar eden de pek olmayacaktır. Ve ekonomide tekelleşme artacaktır.

Yani ülkemizdeki tüm dinamikler "küreselleşme" gereklerinin tersine işlemeye başlamıştır."

Not: Bu konferansın tam metnini şubemizden edinebilirsiniz.

Başvuru: Asuman Kayırcı

Prof. Dr. Taner BERKSOY Türkiye Ekonomisinde krizi anlattı.

Neden Isı Yalıtımı?

Ülkemizde ısı yalıtımında gerek devlet gerekse toplum olarak yeterli ilgiyi göstermemekteyiz. Yürürlükteki ısı yalıtım yönetmeliklerine ve sektördeki firmalarca yapılmakta olan tanıtlara rağmen hala ülkemizde en basit yalıtım kurallarına bile uyulmadan inşaatlar yapılmaktadır. Elbette önemli ülkemizin son derece kıt kaynakları olmasına rağmen bir Avrupa ülkesine nazaran yakıt için 3 ila 8 kat daha fazla kaynak ayırıyor olmasıdır. Dolayısıyla çok daha fazla yakıt sarfı ve çevre kirlenmesi sözkonusudur. 1990 yılında PIAR tarafından yapılan bir araştırmaya göre yeni inşa edilen binalarda İstanbul'da % 53, Ankara'da % 24, İzmir, Kocaeli ve Bursa'da % 84 oranlarında ısı yalıtım yönetmeliklerine uyulmadığı tesbit edilmiştir. Hava kirliliği konusunda aşağıdaki rakamsal değerler noktayı şeyi kolayca izah edecektir.

- Enerji tüketimimiz artmaktadır. Yakıt tüketimi arttıkça CO2 üretimi de artmaktadır. Buna karşılık dünyamızda her saniyede bir futbol sahası genişliğinde orman alanları yok olmaktadır.

- Atmosferdeki giderek artan CO2 gazı ve diğerlerinin uzaya yansıttığı enerjinin giderek daha fazlasının tutulması dünyanın sıcaklığının artmasına sebep olmaktadır. Son buz çağından beri dünyamız 3 °C ısınmış buna karşılık son 20 yılda 1 °C sıcaklık artışı olmuştur.

- 1989 yılında yalnız bina ısıtması amacıyla tüketilen fosil yakıtlardan açığa çıkan SO2 gazı havanın nemi ile birleşerek aside dönüşerek yaklaşık 200.000 ton sülfürikasit İstanbul'un üzerine yağmıştır. Ankara'da bu rakam 100.000 ton civarındadır.

- Almanya'da asit yağmurlarının yalnız yapılara verdiği zarar yılda 4 milyar DM olarak tahmin edilmektedir.

- Asit yağmurları insan, hayvan ve bitkiler üzerinde tahrip edici etkiler göstermektedir. İnsanlarda, öncelikle çocuk ve yaşlılarda solunum yolu hastalıklarına yol açmakta, binalar üzerinde yapı hasarlarına, toprağın kimyasal yapısını değiştirerek zirai verimin düşmesine ve ormanların kurumasına neden olmaktadır.

- Dünyada 1973 yılında ilk petrol krizi yaşandığında Fransa enerji ihtiyacının 2/3'ünü petrolden karşılıyordu ve bunun da % 75'ini ithal ediyordu ve o tarihteki ithalatı 120 milyon tondu. Aynı tarihlerde Fransa 20 yıllık bir

Metin AKDAŞ

Mak. Müh. Isı Yalıtımı ve Enerji Tasarrufu Komisyonu Üyesi

enerji TASARRUFU politikası saptayarak bunu uygulamaya geçirdi ve 1984 yılında 80 milyon tona, 1990 yılında 60 milyon tona düşürdü.

- ABD ise, ulusal enerji politikalarında değişiklik yaparak konut, sanayi ve ulaşım sektörlerinden 1973-1987 döneminde % 26 tasarruf sağlamıştır. Bu tasarrufun dünyamıza yıllık katkısı sonunda 400 milyon ton CO2 gazı atmosfere verilmemiştir.

- 1950'li yıllarda enerji ihtiyacımızın tamamı kendi kaynaklarımızdan karşılanmasına rağmen bu oran 1989'da % 53'e, 1993'de % 50'lere inmiş ve 2000'de % 46'ya, 2010 yılında ise % 39'lara kadar ineceği hesaplanmaktadır.

- Ülkemizin gelişmesiyle birlikte büyüyen enerji talebi, ülkenin giderek dışa bağımlılığını getirmektedir. Bir başka deyişle 1990-2000 yılları arasında 54 MİLYAR USD, 2000-2010 yılları arasında ise 140 MİLYAR USD, enerji dış alımları için yabancı ülkelere ödenecektir.

Daha önce vurguladığımız gibi milyonlarca ton zararlı gaz, kül ve asit ısınma ve ısı üretme maksadı ile havaya atılmakta ve bu maddeler çevrede yaşayan insanlar ve tabiat üzerinde tehdit oluşturmaktadır. Genel kanının aksine elektrik ısıtmasının temsil santral kökenli olduğu sürece önemli hava kirliliğine yol açtığı görülmektedir. Yine hava kirliliğine karşı bir çare olarak görülen doğal gazın kendisinin açığa çıkardığı karbondioksit gazı ile bir kirlenici olduğu unutulmalıdır.

Türkiye'de yürürlükteki ısı izalasyon kurallarına göre yapılan yapıların ısı kaybını, benzer iklim koşullarındaki Avrupa ülkeleri ile karşılaştırdığımızda çok çarpıcı sonuçlar görmekteyiz. Örneğin bir Avrupa ülkesi olan İsveç'in halen yürürlükte bulunan bina dış kabuğundan bir ısıtma mevsimindeki sarf edilecek ortalama ısı sarfiyatını Türkiye yönetmelikleri ile karşılaştırsak: İstanbul'da bir bina 2.8 kat daha fazla, Ankara'daki bir bina 3.6 kat daha fazla Erzurum'daki bir bina 6.0 kat daha fazla ısı sarf ederek aynı ısınmayı sağlamaktadır. Tüm Avrupa ülkelerinde bina dış kabuğundan sarf edilecek enerjiye kıstaslar getirilmektedir. Örneğin Almanya'da 1993 yılın-

da getirilen bir yönetmelikle bir m2 bina dış kabuğu için sarf edilecek enerji 25.000 ila 35.000 Kcal/m2-yıl olmaktadır. Bu değer İsveç'te 20.000-30.000, İngiltere'de 20.000 ila 40.000 Kcal/m2-yıl'dır. Halbuki Türkiye'de yürürlükteki yönetmeliğe göre bu analizi yaptığımızda bölgeler arasında 8 kat farklılık çıkmaktadır. Tüm bunlar şunu göstermektedir. Kaynakları son derece kıt olan ülkemiz, bir Avrupa ülkesine göre 6 kat daha fazla yakıt ısıtmak amacıyla sarfetmektedir. Tüketilen fazla yakıt aynı oranda da ekonomiye ve tabii çevreye zarar vermektedir.

Ülkemizin ikincil enerji kullanımı içinde konut sektörü : % 41 tüketim ile en büyük tüketim grubunu oluşturmaktadır. Bu bakımdan konut sektörü üzerinde sağlanacak enerji tasarrufu ülke çapında önemli sonuçlara ulaşacaktır. Burada ilk akla gelen ısınma maksadı ile sarf edilen enerjiden tasarruf olmaktadır. Ülkemizin tüm enerji kullanım sahalarında olduğu gibi bina ısıtmasında da enerji verimi batı ülkelerinden takriben iki kat daha kötüdür. Yine kişi başına izolasyon malzemesi tüketimi 0.02 m3/kişi'dir ki bu oran yukarıda bahsi geçen ülkelerde bu rakamın 10 katı hatta İskandinav ülkelerinde 50 katına ulaşmaktadır.

Buradan da görülmüyor ki ülkelerin enerji tüketimi arttıkça enerjiyi verimli kullanma ve tasarruf düşüncesi de gelişmektedir.

Enerji tüketiminin gerilemesi oranında da ülkelerin kıt enerjilerinin savurganlığı artmakta, tasarruf düşüncesi gerilemektedir.

1992 - yılında **TERMODİNAMİK** dergisinin düzenlediği "Yapılarda Isı Yalıtımı" paneline izleyici olarak katılanlar arasında düzenlenen bir araştırmada "Isı yalıtımının önemini yeterince biliyor musunuz?" sorusuna katılanların % 91.8'i HAYIR yanıtı vermiştir. Burada üzerinde düşünülmesi gereken esas nokta ise ankete cevap verenlerin % 46.6'sı MÜHENDİS, % 4.1'i MİMAR, % 5.5'i UYGULAYICI-TEKNİSYEN statüsünde olan teknik elemanların varlığıdır.

Ülkemizin içinde bulunduğu bu kısır döngünün çözümü giderek daha fazla enerji üretmekle birlikte, giderek enerjiyi daha etkin şekilde tüketmek olmalıdır. Giderek artan talep, giderek artan tüketimdeki verimlilik ve tasarruf düşüncesi ile dengelenmelidir. İzolasyonun getirdiği enerji tasarrufu petrol, doğalgaz, kömür, elektrik gibi yeni ve bedava enerji kaynağı olarak algılanmalı ve tıpkı gelişmiş ülkelerin yaptığı gibi esas planlama tasarruf düşüncesi üzerine kurulmalıdır.

TMMOB Genel Kurulu Yapıldı

13 Mayıs 1994 günü toplanan Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği (TMMOB)'nin 33. Dönem Genel Kurulu oybirliğiyle yayınladığı sonuç bildirgesinde, içinde mimar ve mühendislerin de bulunduğu ücretli kesimin giderek yoksullaştığına ve KİT'lerin yok pahasına elden çıkarıldığına dikkat çekildi.

Kaynakların üretime dönük kullanılmasını, özelleştirme yerine KİT'lerin verimli işletmeler haline getirilmesi, Yetki yasasının iptali, ücretlerin dondurulmaması ve enerji, çevre, şehirleşme politikalarının saptanmasında kamu yararının gözetilmesi taleplerini içeren sonuç bildirgesi; 13 Mayıs 1994 günü Genel Kurul Delegelerinin katıldığı toplu bir yürüyüşle Başbakanlığa götürüldü ve bir dosya ile birlikte Başbakan'a sunuldu.

15 Mayıs'ta yapılan TMMOB seçimlerinde ise, Makina Mühendisleri Odası'ndan Hasan AKALIN TMMOB Yönetim Kurulu Üyeliğine, Kaya GÜVENÇ Yüksek Onur Kurulu Üyeliğine ve Özcan ŞENİŞLER ise Denetleme Kurulu Üyeliğine seçildiler.

FİRMA TANITIMI

1921 yılından beri
Almanya'da
1986 yılından beri
Türkiye'de

Aysular Ticaret ve Sanayi A.Ş. 1953 yılında kuruldu. O günden bu yana otomotiv yedek parçaları ithalatı ve toptan satışı ile faaliyet göstermektedir. 1986 yılında Alman BECKER Antriebe GmbH Firmasının Türkiye Genel Distribütörlüğünü alarak sektördeki yelpazesini genişletti.

Firmasının; stor ve otomatik kapı elektrik motorlarının satışını 1992 yılından beri Aysular Ticaret ve Sanayi A.Ş. bünyesindeki Aysu Teknik Pazarlama Otomotiv Mamülleri Tic. ve San. Ltd. Şti. devam ettirmektedir.

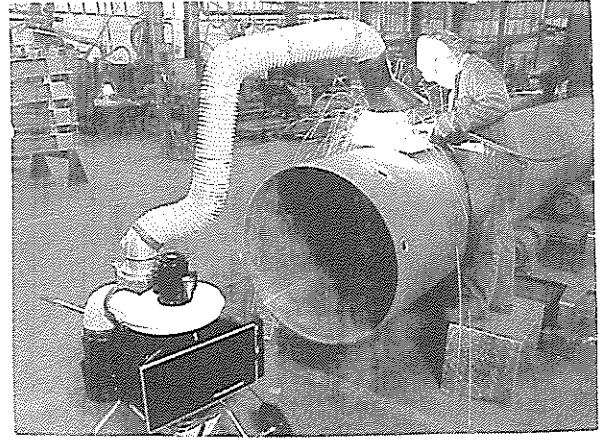
BECKER ELEKTRİK MOTORLARI

İnşaat Mühendisleri; Makina Mühendisleri; Elektrik Mühendisleri; Mimarlar; İç Mimar ve Dekoratörler; İnşaat Mühendisleri; Tesisat Mühendisleri tarafından, Tesisatların "konfor proje"lerinde ve tasarımlarında rahatlıkla kullanabilecekleri elektrik motorlarıdır.

BECKER ÜRÜNLERİ;

Stor, panjur, tente, kepenk, file ve perdeler için Tüp motorlar, Sahne, müzikhol ve tiyatro perde motorları, Garaj kapı motorları, Sürme kapı motorları, Bölme kapı motorları, Bariyer motorları için elektrik motorları, bu motorların elektrik elektronik ve mekanik aksesuarlarını, 2 yıl garantili olarak üretir.

BECKER ÜRÜNLERİ; uzun ömürlü, yüksek verimli ve emniyetlidir. Sektörde rekabet edici fiyatları ve üstün Batı Alman Teknolojisi ayrıcalığını AYSU TEKNİK firmasıyla elele, sunmaktadır.

Nederman®

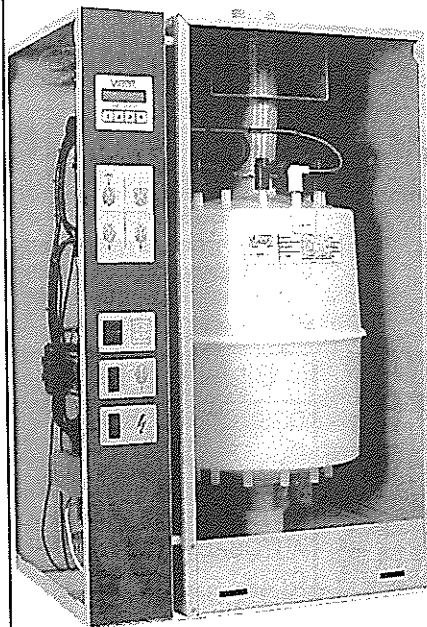
KAYNAK, KİMYASAL, OTO EKSOZ GAZLARI VE TOZ İÇİN; ROBOT EKSOZ KOLLARI, ELEKTROSTATİK VE KARTUŞLU FİLTRELER.

GENERAL FILTER®

- SENTETİK VE CAM ELYAF
- POLİÜRETAN, POLYESTER
- HEPA VE TORBA
- AKTİF KARBON Hava Filtreleri

SHEARVEIL® & THERMOSCREEN®

Endüstriyel ve Genel Maksatlı Hava Perdeleri

VAPAC®

ODA TİPİ
KANAL TİPİ
BUHARLI
NEMLENDİRİCİ

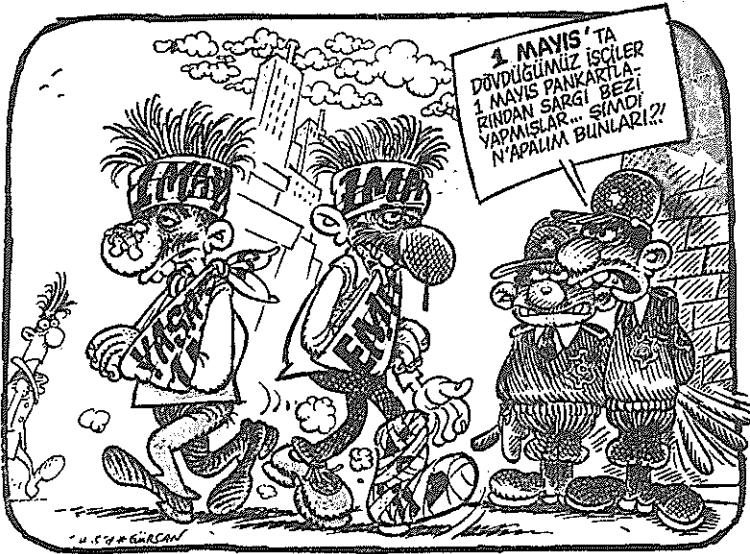
IMCO LTD.

Ege Tic. Mrk.1203/7
Sok. No:2-M
Yenişehir-İZMİR
Tel(Fax):457 46 41
& 449 48 09

"1 MAYIS BAHARAT BAYRAMI KUTLANDI"

3

2

Salaklar Derneği ANAP diyalogu

ANKARA (UBA) - Salaklar Derneği ne üye olmak için başvuran ANAP sekreterlerine dernekten yanıt geldi. Salaklar Derneği Başkanı Hasan Karabay, ANAP sekreterlerine cevap ben gönderdiği faksta, derneğe üye olmak için 2 adet vesikalık fotoğraf, ikametgah senedi, kısa özgeçmiş ve tahsil durumunu bildiren belgeleri bir zarfa koyarak Salaklar Derneği Genel Başkanlığı Dikili/İzmir adresine göndermelerini istedi. Öte yandan Karabay, derneğe üye olmak için İş Bankası Bankamatik hesabına 60 bin lira yatırılması gerektiğini kaydederek bu durumda adreslerine Salakmatik adlı kitap ve kart gönderileceğini, böylelikle derneğe üye olacaklarını açıkladı.

4

1- LEMAN Sayı:130/9-5-1994; Kapak karikatürü, 2- LEMAN aynı sayıdan, 3- Cumhuriyet 6-5-1994, 4- Cumhuriyet Salaklar Derneği Haberi 17-5-1994

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ EĞİTİM MERKEZİ

- ✓ Eğitim Merkezimizde sürdürülmekte olan Bilgisayar Kurslarında 4 adet 80486 DX 33 1 Adet 80386 DX33, 1 adet 80386x16 bilgisayarımız ile yeni sınıflar oluşturulmaktadır.
- ✓ Kursları başarıyla tamamlayanlara "MMO Kurs Katılım Belgesi" verilmektedir.
- ✓ Üniversite öğrencileri ve yükümlülüklerini yerine getiren TMMOB ve meslek odaları üyelerine indirim uygulanmaktadır.
- ✓ Kontenjanlar sınırlıdır.

bilgisayar

KURSLARI

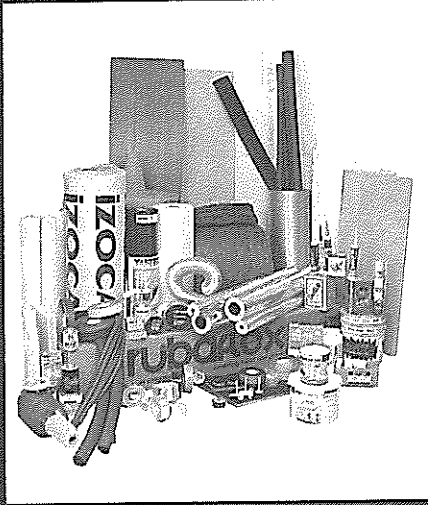
Bilgisayar Kurs	Toplam Ders Saati	İndirimli	Diğer
DOS-LOTUS-D BASE	40	1.250.000.- TL.	1.550.000.- TL.
DOS-QPRO-D BASE	40	1.250.000.- TL.	1.550.000.- TL.
WINDOWS- Excel Super Base	40	1.350.000.- TL.	1.650.000.- TL.
WINDOWS- Excel WINWORD	40	1.350.000.- TL.	1.650.000.- TL.
AUTOCAD R 11	40	1.600.000.- TL.	2.000.000.- TL.
C	40	1.250.000.- TL.	1.550.000.- TL.
PASCAL	40	1.250.000.- TL.	1.550.000.- TL.

Atatürk Cad. No: 422 K: 3-4 Alsancak - İZMİR (Alsancak Garı Karşısı) Tel: 422 57 56 - 463 27 25

İŞİMİZ İZOLASYON

Isıtma, Soğutma, Klima, Doğalgaz sektörünün karşılaştığı yalıtım sorunları için **dinamik limited çözümler üretiyor.**

Tesisat sektörünün yalıtım sorunlarının çözümünde ısı kayıp hesapları bilgisayar ile yapılıyor. Uygun malzeme seçimi ve uygulama yöntemi deneyimli mühendislerimiz tarafından tespit ediliyor. Yalıtım uygulaması mühendis ve teknisyenlerden oluşan deneyimli ekiplerimizce en kısa sürede gerçekleştiriliyor.

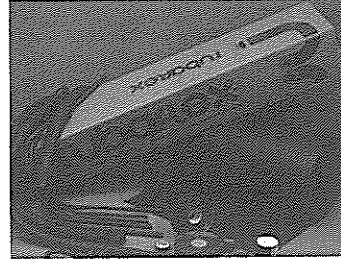
Isı ses, su yalıtımı konusunda 1986'dan bu yana çağdaş yalıtım malzemelerinin ülkemizde tanıtımını ve uygulamalarını başarı ile sürdüren grubumuz tesisat sektörünün hizmetinde olmaktan gurur duymaktadır.

dinamik

dinamik ısı ltd. şti.

1203/4 Sok. 5/F Ege Ticaret Merkezi Yenişehir-İZMİR
Tel:0 (232) 449 12 50 PBX Fax: (232) 457 00 88

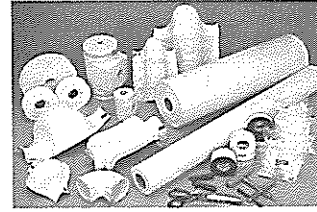
Rubaflex

Kauçuk köpüğü esaslı boru ve yüzey ısı yalıtım malzemesi

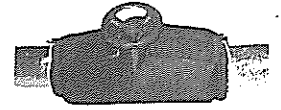
Odeflex

PE esaslı boru ve yüzey ısı yalıtım malzemesi

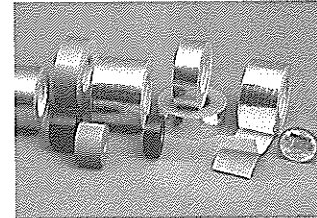
Danmat PVC Kaplama Sistemi

İzolasyonu yapılmış borular için kaplama malzemesi

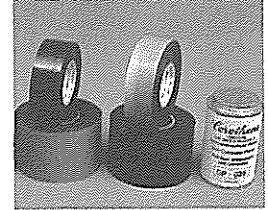
Vana Ceketı

Vanalar için ısı kaybını önleyici izolasyon ceketı

Advance

HEVAC bantları

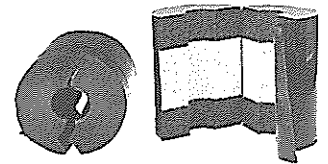
Coroplast

Korozyon önleme bantları

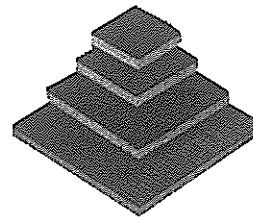
Opim

Kendinden yapışkanlı veya delikli izolasyon askı pimi

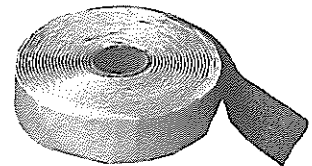
Rubax Support

Borular için ısı köprüsü oluşumunu önleyen malzeme

Vibrasyonu Önleme Levhaları

Tabii mantar & kauçuktan mamul

Yoğuşmayı Önleme Bandı

Soğutma borularının izolasyonu için